

VILJANDI VANALINNA MUINSUSKAITSEALA KAITSEKORRA KOOSTAMISE KOOSOLEKU PROTOKOLL

31.03.2022

Osavõtjad: **Laura Ingerpuu** (Muinsuskaitseamet, ehituspärandi nõunik-analüütik, töörühma juht), **Anne Kivi** (Muinsuskaitseamet, Viljandimaa nõunik), **Kalvi Märtn** (Viljandi Linnavalitsus, abilinnapea), **Olav Remmelkoor** (Viljandi Linnavalitsus, peaarhitekt ja arhitektuuriameti juhataja), **Leele Välja** (Viljandi Kultuuriakadeemia, arhitektuuriajaloolane), **Margit Aule** (KAOS Arhitektid, arhitekt), **Monika Vestman** (Viljandi Linnavalitsus, kultuuriväärtuste spetsialist).

Päevakord

1. Muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piiri laiendamise ja vähendamise ettepanekud
2. Muinsuskaitseala eesmärgi ja väärtuste tekst kaitsekorra eelnõu mustandis
3. II kaasamiskoosolek 13. aprillil
4. Muud teemad

Arutelu

Kalvi Märtn palus protokollida oma seisukoha seoses sellega, et töörühmale saadeti kaitsekorra eelnõu mustand: kaitsekorra koostamine ei ole olnud piisavalt kaasav, kuna nii liikmed, kui ka kaasamiskoosolekul osalejad olid nõ muinsuskaitse fännid; kõikide lubatud teemade juurde ei ole töörühma koosolekutel tagasi pöördutud, aga on juba lauale pandud kaitsekorra eelnõu; linnavalitsusele ei ole saadetud kirja küsimaks linna arvamust riikliku muinsuskaitsealaga jätkamise kohta.

Laura Ingerpuu täpsustas, et töörühmale saadeti ette eelnõu mustand kahe esimese peatükiga, mis käsitlevad mkala piiri, kaitse eesmärki, väärtuseid ja nende hoidmise põhimõtteid. Tegemist on alles töödokumendiga, mida töörühma liikmed ühiselt arutavad, täiendavad, muudavad ning mida ei ole isegi Muinsuskaitseametis laiemas ringis käsitletud. Töörühma liikmetena kaasatud sõltumatud eksperdid, kes ei tööta ei Muinsuskaitseametis ega Viljandi Linnavalitsuses. Kaasamiskoosolekul osalenud inimeste arvamuse üle ei ole Muinsuskaitseametil kontrolli. Kõik teemad, mida on lubatud töörühma koosolekutel arutada, on plaanis uuesti lauale tuua siis, kui kaitsekorra eelnõu tekstiga nii kaugele jõutakse. Hetkel on vaatluse all alles kahe esimese peatüki mustand. Kiri linnavalitsusele saadetakse lähimal ajal.

Lisaks soovis Kalvi Märtn teada, kuidas toimub protsess ehk kuidas kaitsekorra eelnõu saab õigusaktiks. Millal jõuab eelnõu Viljandi Linnavalitsuse ja volikogu ette, kas üldse jõuab? Kas küsitakse Viljandi linna või volikogu arvamust või kooskõlastust?

Laura Ingerpuu selgitas, et eelnõu mustand, mis on eelnevalt töörühmaga ettevalmistatud, jõuab enne avalikustamist linnavalitsuse ja volikogu kätte läbivaatamiseks ja arvamuse avaldamiseks. Kui Linnavalitsus mõnes punktis sõnastusega ei nõustu, siis saab töörühm selle võtta uuesti aruteluks ja vajadusel otsustada enamushääletage. Eesmärk on leida kõiki osapooli rahuldav kompromiss.

1. Muinsuskaitseala ja kaitsevööndi piiri laiendamise ja vähendamise ettepanekud

Kõigepealt arutati Kalvi Märtini ettepanekut vähendada muinsuskaitseala nii, et see piirduks üksnes ajaloolise linnamüüri sisse jääva alaga.

Seejärel vaadati Muinsuskaitseameti ettepanekut laiendada mkala üksnes seal, kus on mõistlik liigutada piir tänava teise poole kruntide tagumiste piirideni nii, et mõlemal tänava poolel paiknev hoonestus jääks mkala sisse. Sellisest piiride muutmise põhimõtteks on see, ala vastaks muinsuskaitseala eesmärkidele, oleks linnaruumis tajutav loogilise tervikuna ja lähtuks linnaruumi terviklikkuse põhimõttest, st mõlemal pool tänavat asuvad ajaloolised kinnistud on hõlmatud muinsuskaitsealasse ja nende käsitlemiseks on seatud võrdsed tingimused.

Vaadati ka Leele Välja tehtud ettepanekut laiendada mkala üksnes Väikese tänava kvartalis.

Samuti arutati mkala võimalikku vähendamist Turu-Kaalu-Vaksali-Tallinna tänavate vahelise kvartali arvelt ning tõsteti teema Jakobsoni-Posti tänavate vahelise kvartali mkalast välja arvamise osas.

Töörühm arutas ka muinsuskaitseala nimetuse võimalikku muudatust: Viljandi vanalinna muinsuskaitseala asemel Viljandi muinsuskaitseala. Samuti puudutati põgusalt kaitsevööndi muutmise teemat.

Ühtegi otsust muinsuskaitseala ja selle kaitsevööndi piiride muutmise osas ei tehtud.

2. Muinsuskaitseala eesmärgi ja väärtuste tekst kaitsekorra eelnõu mustandis

Laura Ingerpuu tutvustas töörühmale kaitsekorra eelnõu koostamise põhimõtet.

Olav Remmelkoor tutvustas oma täiendusi ja kommentaare eelnõu kahe esimese peatüki mustandile. Viljandi linna esindajatele tekitas muret see, et Muinsuskaitseamet ehk riik reguleerib ja otsustab Viljandi linna asju.

Laura Ingerpuu selgitas: muinsuskaitsealad on riigi kaitse alla võetud kultuuriväärtusega maa-alad, ajaloolised asulad või selle osad või inimese ja looduse koosmõjul väljakujunenud kultuurmaastikud, mis on osa Eesti riigi väärtuslikumast kultuuripärandist. Riikliku muinsuskaitseala haldamine on riigi vastutus ning vastavalt MuKS § 91 lg-le 1 on muinsuskaitsealade kaitsekordade koostamine Muinsuskaitseameti kohustus.

Otsustati, et kaitsekorra eelnõu mustandi kahe esimese peatüki teksti vaatab töörühma juht koos kommentaaride tegija(te)ga koos üle, koostab uue sõnastusettepaneku ning sellega tullakse töörühma uuesti tagasi.

3. II kaasamis koosolek 13. aprillil

Arutati, et 13. aprilli kaasamiskoosolekul võiks rääkida ka linna esindaja.